

Povodom Dana Srpske čitaonice u Irigu, 14. februara, tradicionalno se svake godine, za doprinos razvoju kulture i kulturnog stvaralaštva na teritoriji opštine Irig, dodeljuje prestižno priznanje „Luča“. Žiri u sastavu: Todor Bjelkić - predsednik i članovi Aleksandra Asurdžić, Miroslav Milosavljević, Natalija Vlahović i Branislav Jovičić, na sednici održanoj 01. februara ove godine, sa većinom glasova, za ovo priznanje predložio je gospođu Vesnu Petrović, bibliotekara savetnika iz Sremske Mitrovice.

Pesnik i novinar, gospodin Todor Bjelkić, je u obrazloženju povodom odluke žirija, rekao da je Srpska čitaonica u Irigu nosilac projekta „Katalog biblioteka fruškogorskih manastira“, autorke gospođe Vesne Petrović, koji ima za cilj da izvrši popis i inventarisanje knjižnih fondova u bibliotekama fruškogorskih manastira, stručnu obradu i oformi biblioteke u onim manastirima koje ih nemaju. Projektom je predviđena i organizacija niza stručnih skupova i predavanja koji okupljaju bibliotečke i kulturne radnike iz Srbije. Za 10 godina realizacije projekat je veoma pozitivno ocenjen od stručne javnosti, a Patrijaršijska biblioteka SPC je ovaj projekat proširila na sve manastire i crkve, kako u Srbiji, tako i u rasejanju.

Gospodin Bjelkić je istakao da je na ovom projektu angažovan tim sastavljen od stručnih radnika u bibliotekarstvu, a pod rukovođenjem i nadzorom autorke projekta, gospođe Vesne Petrović.

U obrazloženju dalje stoji, da je tokom protekle 2018. godine, Vesna Petrović u sklopu projekta realizovala: uređenje biblioteke Eparhije srpske, s blagoslovom Episkopa sremskog, gospodina Vasilija; bibliografski je opisano 167 starih knjiga štampanih do 1867. godine i 87 srpskih knjiga štampanih od 1868. do 1918. u manastirima: Jazak, Kuveždin, Privina Glava i Ravanica u Vrdniku; urađena je klasifikacija i započeto inventarisanje bibliotečkog fonda u biblioteci manastira Privina Glava; u biblioteci manastira Petkovica nastavljena je elektronska obrada u BISIS-u. Obradeno je 967 knjiga; u manastiru Velika Remeta održan je šesti stručni skup: „Manastiri i biblioteke - čuvari kulturne baštine“; u oktobru, gospođa Petrović je organizovala stručni skup u biblioteci manastira Mala Remeta na temu: „Srednjovekovna dvorska biblioteka u rasejanju - biblioteka despota Đurđa Brankovića“; sačinjen je projekat za stručno uređenje biblioteke Karlovačke bogoslovije „Sveti Arsenije Sremac“; Vesna Petrović je uredila izdavanje kataloga „Poklon biblioteka Dimitrija Čamilovića“ u biblioteci manastira Krušedol, autorke Irine Nešić, koji je u štampi. Sve to uz napomenu da rad na realizaciji projekta iziskuje neprekidan boravak na terenu i veliku stručnost.

Vesna Petrović je ovim projektom umnogome doprinela razvoju kulture na području opštine Irig i afirmaciji Srpske čitaonice u Irigu. Njenim zalaganjem obrađene su i stručno ustrojene biblioteke u osam manastira, koje se nalaze na teritoriji opštine Irig (Krušedol, Staro i

Novo Hopovo, Vrdnik - Mala Ravanica, Velika i Mala Remeta, Grgeteg, Jazak), ali i ostalih fruškogorskih manastira (do sada ukupno petnaest), kao i biblioteka u srpskoj crkvenoj opštini u Lincu (Austrija). Zalaganjem i radom nagrađene, projekat „Katalog biblioteka fruškogorskih manastira“ prevazišao je zavičajno područje iriške opštine i postao projekat od nacionalnog značaja. Organizacijom stručnih skupova i predavanjima, kao i gostovanjima u raznim mestima u Srbiji, gospođa Petrović je na najbolji način promovisala kulturnu baštinu Iriga i najstarijeg čitališta u Srba - Srpske čitaonice u Irigu (1842) - stoji u obrazloženju stručnog žirija.

Vesna Petrović (1954) je studije jugoslovenske i opšte književnosti završila na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a svoj radni vek provela u biblioteci „Gligorije Vožarović“ u Sremskoj Mitrovici. Veliki je prijatelj Srpske čitaonice u Irigu. Dugogodišnji je organizator Sabora bibliotekara Srema, autor je više bibliografija i stručnih radova, učesnik mnogih stručnih seminara u zemlji i inostranstvu i cenjen i priznat stručnjak u bibliotekarstvu. Za svoj rad gospođa Petrović je nagrađivana mnogim priznanjima.

Žiri za dodelu nagrade „Luča“ doneo je odluku da se posebna Zahvanica za doprinos razvoju kulture i kulturnog stvaralaštva na teritoriji opštine Irig dodeli prof. dr Slađani Milenković iz Sremske Mitrovice, za objavljenu monografiju „Poetika vedre melanholije“ o književnom stvaralaštvu Todora Bjelkića“, čiji je izdavač Srpska čitaonica u Irigu.

Zahvaljujući na nagradi, gospođa Vesna Petrović je naglasila da bibliotekarstvo u Sremu ima svoj pečat i svoju posebnost i da ono što ga izdvaja je tradicija druženja okupljanja i potreba bibliotekara da svojoj profesiji održe ugled i dostojanstvo. Raditi u Sremu, i ne učestvovati u organizaciji Sabora bibliotekara Srema, najstarije i jedinstvene manifestacije u bibliotekarstvu Srbije ili u „Susretu bibliografija u spomen na dr Georgija Mihailovića“ u Indiji, ili u radu Podružnice bibliotekara Srem, je nemoguće.

- Kada se preda mnom otvorio novi put ka manastirima, ka duhovnosti, ka prvoslavlju, nije mi bilo teško da osmislim „Katalog biblioteka fruškogorskih manastira“, projekat čiji je cilj formiranje biblioteka, stručna obrada bibliotečke građe, bogaćenje fondova poklonom, štampanje publikacija, te zaštita i digitalizacija rukopisa i stare i retke knjige. Projekat traje već deset godina i zbog toga što su ga prihvatili bibliotekari i monasi, u želji da ožive, obogate i osavremene manastirske biblioteke. Bez njih moj projekat bi ostao samo plemenita ideja, te zbog toga zahvaljujem episkopu sremskom gospodinu Vasiliju na blagoslovu, kolegici Veri Novković, koja je projekat primila pod okrilje Srpske čitaonice u Irigu, arhimandratu Stefanu, nastojatelju manastira Velika Remeta, koji nas je usvojio, ili smo ga mi usvojili, te od 2010. zajedno organizujemo stručne skupove i objavljujemo zbornike radova, mati Rafaili za divnu piču o životu u manastiru, igumanijama i igumanima, monahinjama i monasima na toplom prijemu i gostoprimstvu, kolegama Gordani Pantić, Arijani Kolundžić, Sanji Suba, Dubravki Simović, Irini Nešić, Gordani Đilas, Dušici Grbić, kolegama Branislavu Jovičiću, Dragoslavu Ilkiću, Ratku Markoviću, koji rade zajedno sa mnom na stručnom uređenju manastirskih biblioteka. Zahvaljujem na podršci Narodnoj biblioteci Srbije, Biblioteci Matice srpske, Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu, Biblioteci Srpske patrijaršije i bibliotekama Srema koje su poklonile više od 10.000 knjiga, Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, koji je poklonio program BISIS za e-obradu knjiga svim manastirskim bibliotekama na Fruškoj gori, kao i Pokrajinskom sekretarijatu za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama na materijalnoj podršci. Zajedno smo doprineli da projekat „Katalog biblioteka fruškogorskih manastira“ dobije pravi smisao i zaživi kako među bibliotekarima, tako i u manastirima koji ponovo postaju čuvari kulturne baštine - rekla je gospođa Petrović.

Svoje obraćanje zaključila je rečima Ive Andrića: „Samo se radom i hrabrošću može

postići ugled među ljudima, prisiliti ih ne da vas vole ili nagrade, ali svakako da vas cene i poštuju“.

